



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.027.01.2015

P/15/093

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/093 „Realizacja i wdrażanie Projektu Emp@tia – platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontrolerzy	1. Małgorzata Milanowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97405 z dnia 23 listopada 2015 r. 2. Robert Szwagiel, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99006 z dnia 23 listopada 2015 r. Rob (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, 35-959 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15 (zwany dalej Urzędem).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Ewa Leniart, Wojewoda Podkarpacki od dnia 9 grudnia 2015 r. Poprzednio od dnia 2 grudnia 2010 r. do dnia 8 grudnia 2015 r. Wojewodą Podkarpackim była Pani Małgorzata Chomycz-Śmigielska. (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Urząd był należycie przygotowany do wdrożenia oraz uruchomienia aplikacji i systemów udostępnionych w związku z realizacją Projektu Emp@tia – platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego². Wojewoda Podkarpacki wyznaczył do pełnienia funkcji Administratora wojewódzkiego³ dwie osoby z Wydziału Polityki Społecznej⁴ w Urzędzie, które uczestniczyły w stosownych szkoleniach i konferencjach zorganizowanych przez ówczesne Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej⁵ bądź przez dostawców oprogramowań SD⁶.

W ocenie NIK Urząd podjął szereg inicjatyw zachęcających i promujących do skorzystania z funkcjonalności związanych z uruchomieniem Projektu, skierowanych zarówno do mieszkańców jak i do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu województwa podkarpackiego. W tym celu na stronie internetowej Urzędu zamieścił informacje o Projekcie, zorganizował spotkanie z przedstawicielami ops⁷ oraz zachęcał czy wręcz ponaglał do podłączania poszczególnych SD w jednostkach.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Zwanego dalej Projekt Emp@tia lub Projekt.

³ Zwanego dalej AW.

⁴ Zwanego dalej WPS.

⁵ Zwane dalej MPiPS.

⁶ Systemy dziedziczne

⁷ Ośrodki pomocy społecznej.

Urząd zapewnił sprawną i skuteczną obsługę procesu podłączenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej do CSIZS⁸ na terenie województwa. Informacje dotyczące założeń podłączenia SD do CSIZS – po otrzymaniu z MPiPS – AW niezwłocznie przekazał do wszystkich urzędów i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, realizujących zadania w obszarze zabezpieczenia społecznego, w tym ROPS. Zarówno podczas masowego podłączania jak i w późniejszym okresie jednostkom zgłaszającym problemy i uwagi, dotyczące komunikacji z CSIZS, działań TM⁹ lub udostępnionych funkcjonalności, AW udzielał wsparcia i skutecznej pomocy w ich rozwiązywaniu lub odsyłał – do dostawców oprogramowania. Po otrzymaniu zgłoszeń gotowości do podłączenia JT¹⁰ do CSIZS, AW założył konta dla AL¹¹ na platformie MZT¹², szkoleniowej eLearning OTM¹³ oraz definiował dla nich odpowiednie role. Dokonał także konfiguracji niezdefiniowanych wcześniej jednostek. Przekazał do AL informacje o planowanym terminie podłączenia SD do CSIZS oraz dane instalacyjne – w tzw. pakiecie informacji – niezbędne do podłączenia, a także podręczniki i instrukcje, w tym opracowane we własnym zakresie skrócone wersje instrukcji.

AW monitorował proces podłączania JT, a także ich poszczególnych SD, w przypadku niepodłączenia niektórych z nich w wyznaczonym terminie, diagnozował przyczyny oraz wyznaczał kolejne terminy podłączeń.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli Urząd nie realizował jednak w wystarczającym stopniu obowiązku raportowania – za pomocą JIRA¹⁴ – stanu realizacji zaplanowanych podłączeń JT do CSIZS. Obowiązek ten dla AW sformułowany został zarówno w *Procedurze podłączenia JT do CSIZS-perspektywa AW* jak i w piśmie dyrektora Departamentu Informatyki w MPiPS z dnia 7.02.2014 r. W kontroli ustalono, że z przebiegu pilotażu AW przekazał harmonogram z planowanego podłączenia 10 jednostek oraz raport o statusie podłączenia JT do CSIZS w platformie JIRA. Jednak z przebiegu masowego podłączania AW jedynie w marcu 2014 r. przekazał 4 harmonogramy o zaplanowanych do podłączenia jednostkach oraz 3 harmonogramy informujące o statusie podłączenia, a od kwietnia 2014 r. zaprzestał sporządzania i przekazywania takich informacji.

W kontrolowanym okresie¹⁵ w ramach Projektu Urzędowi udostępniono nw. produkty Projektu Emp@tia, tj.: CAS¹⁶, Rejestr żłobków¹⁷, eBON¹⁸/PIU¹⁹ i Moduł Obsługi Listy Partnerów Programu KDR²⁰. Podczas realizacji zadań pracownicy Urzędu wykorzystywali ww. aplikacje i systemy informatyczne m.in. prowadząc rejestry ośrodków realizujących turnusy rehabilitacyjne oraz organizatorów turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem modułu eBON; nadając uprawnienia dla użytkowników aplikacji RZ; sporządzając i przekazując

⁸ Centralny System Informatyczny Zabezpieczenia Społecznego.

⁹ Terminal Mobilny.

¹⁰ Jednostka Terenowa.

¹¹ Administrator lokalny.

¹² Moduł Zarządzania Tożsamością.

¹³ Oprogramowanie Terminala Mobilnego.

¹⁴ Elektroniczna platforma obsługi zgłoszeń udostępniona AW przez wykonawcę CSIZS, służąca do bieżącego monitorowania i koordynowania prac związanych z uruchomieniem CSIZS.

¹⁵ Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2014 r. do 2015 r. Badania kontrolne obejmowały również działania i zdarzenia zaistniałe przed 1 stycznia 2014 r., w przypadkach gdy miały one wpływ na kontrolowaną działalność.

¹⁶ Centralna Aplikacja Statystyczna.

¹⁷ Zwany dalej RZ.

¹⁸ System informatyczny służący do ewidencjonowania ośrodków i organizatorów turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

¹⁹ Portal Informacyjno-Usługowy.

²⁰ Karta Dużej Rodziny.

sprawozdania z wykorzystaniem CAS. Jednak, jak stwierdzono w trakcie kontroli, prowadzone przez Urząd ww. rejestry ośrodków i organizatorów z wykorzystaniem modułu eBON jak też i w formie papierowej zawierały dane niezgodne ze stanem faktycznym. Wprawdzie jak ustalono niektóre błędne dane w rejestrze prowadzonym w module eBON były spowodowane ich migracją z wcześniej używanego systemu, to jednak – zdaniem NIK – Urząd upubliczniając je, winien uprzednio sprawdzić ich rzetelność.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie do wdrożenia oraz uruchomienie aplikacji i systemów udostępnionych w związku z realizacją Projektu Emp@tia

1.1 Zarządzeniem z dnia 6.07.2011 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej powołał *Zespół do spraw realizacji w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej projektu Emp@tia – Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego*, w skład którego wchodził: Komitet Sterujący, Kierownik Projektu, Specjalista do spraw zapewnienia jakości, Zespół realizacyjny Projektu (Zespół projektowy) oraz Biuro Wsparcia Projektu. W ramach Zespołu projektowego powołano m.in. Zespół Merytoryczny obszaru Świadczenia Rodzinne, którego członkiem była m.in. Pani Elżbieta Sternik, pracownik WPS w Urzędzie. Miała ona pełnić *Rolę do spraw wsparcia merytorycznego z obszaru świadczeń rodzinnych*. Zgodnie z załącznikiem do ww. zarządzenia zadaniem osoby wykonującej tę Rolę było m.in.:

- pełnienie roli doradczej w procesie analizy i projektowania systemów/rozwiązań w zakresie danego obszaru, jak również ocena od strony merytorycznej rozwiązań projektowych w celu wybrania optymalnego rozwiązania;
- opracowywanie Opisu Produktów związanych z danym obszarem, w tym specyfikacji wymagań oraz kryteriów jakości dla tych produktów;
- opiniowanie modeli procesów biznesowych oraz modeli danych dla danego obszaru merytorycznego;
- opracowywanie dokumentów merytorycznych niezbędnych do prawidłowej realizacji Projektu, w tym koncepcji wdrażania częściowych i finalnych produktów Projektu;
- monitorowanie i raportowanie do Lidera zespołu merytorycznego działań legislacyjnych mających wpływ na realizację Projektu;
- przygotowywanie propozycji uwag i zastrzeżeń do produktów wytworzonych w trakcie realizacji Projektu;
- współpraca z Liderami zespołu oraz pozostałymi Rolami występującymi w Zespole Merytorycznym danego obszaru.

(dowód: akta kontroli str. 7-26)

Pani Monika Prokop, z-ca dyrektora WPS w Urzędzie wyjaśniła, że *w ramach prac ww. Zespołu Pani Sternik, oprócz uczestnictwa w ogólnopolskich konferencjach organizowanych przez Departament Informatyki Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej nie realizowała zadań wymienionych w ww. zarządzeniu, z uwagi na fakt, iż Ministerstwo nie zgłaszało potrzeb w tym zakresie. Uczestnictwo w konferencjach nie było potwierdzone żadnymi dokumentami w formie pisemnej.*

(dowód: akta kontroli str. 27)

Pismem z dnia 3.10.2013 r. dyrektor Departamentu Informatyki²¹ w MPiPS – w związku z planowaną na dzień 17.10.2013 r. datą zakończenia ostatniego etapu zarządczego Projektu Emp@tia oraz planowanym pod koniec 2013 r. udostępnieniem CSIZS JT – zwrócił się do Wojewody o wyznaczenie dwóch osób do pełnienia funkcji AW tego

²¹ Zwany dalej DI

sytemu. Dyrektor DI informował też o dwudniowym szkoleniu dla administratorów wojewódzkich oraz o zadaniach dla nich. W odpowiedzi na ww. pismo dyrektor WPS w Urzędzie poinformował²² dyrektora DI o wyznaczeniu Pani Grażyny Orłoś oraz Pani Elżbiety Sternik do pełnienia ww. funkcji, a także o skierowaniu ich na szkolenie w dniach 16-17.10.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 28-31)

Pani G. Orłoś i Pani E. Sternik realizowały swoje obowiązki na podstawie zakresów czynności z dnia 1.04.2014 r. Do obowiązków Pani G. Orłoś należało m.in. *wykonywanie zadań związanych z administrowaniem CAS oraz administrowanie aplikacją statystyczną RZ*. W ww. zakresach czynności nie wskazano wprost obowiązków odnoszących się do zadań związanych z Projektem Emp@tia.

(dowód: akta kontroli str. 32-39)

Pismem z dnia 26.09.2013 r. E. Sternik i G. Orłoś zwróciły się do Dyrektora Generalnego Urzędu z prośbą o wyrażenie zgody *na wykonanie prac dla MPiPS w zakresie wsparcia procesu wdrażania produktów projektu Emp@tia w JT realizujących zadania z obszaru zabezpieczenie społeczne i rodzina oraz o udostępnienie sprzętu komputerowego do wykonania ww. zadania*.

Dyrektor Generalny Urzędu wyraził zgodę na realizację ww. zadań.

(dowód: akta kontroli str. 40)

Pismem z dnia 16.10.2013 r. dyrektor DI poinformował Dyrektora Generalnego Urzędu m.in. o konieczności udzielenia wsparcia gminnym i powiatowym ośrodkom nie tylko przez pracowników MPiPS czy wykonawców poszczególnych narzędzi informatycznych, ale przede wszystkim przez osoby, z którymi gminy zazwyczaj kontaktują się w sprawach dotyczących obszaru *zabezpieczenie społeczne i rodzina*, czyli informatyków wojewódzkich. Z powodu obciążenia tych osób pracą związaną z konsultacjami oraz propagowaniem wiedzy, którą uzyskali podczas szkoleń i konferencji w MPiPS, dyrektor DI zaproponował zawieranie przez informatyków wojewódzkich umów cywilno-prawnych z MPiPS na realizację ponadstandardowych prac związanych z wdrożeniem produktów projektu Emp@tia.

(dowód: akta kontroli str. 41-42)

AW oświadczył, że informatyk wojewódzki zarówno nie uczestniczył w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez MPiPS w zakresie realizacji prac związanych z wdrożeniem produktów projektu Emp@tia ani też nie udzielał wsparcia AW w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 760)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że *zadania administratorów wojewódzkich i inne zadania związane z realizacją i wdrażaniem Projektu Emp@tia pracownicy WPS Urzędu realizowali w godzinach pracy, w ramach obowiązków służbowych wynikających z zakresu zadań i obowiązków na zajmowanym stanowisku pracy. Nie wiązały się one z żadnym dodatkowym uposażeniem i wykonywane były w ramach zawartego stosunku pracy. Z pracownikami pełniącymi rolę administratorów nie zawierano umów cywilno-prawnych. Zakres i terminy wykonania zadania określone zostały w wytycznych MPiPS, nie wytwarzano w tym zakresie odrębnych dokumentów. Powierzenie realizacji zadań wspierających wdrożenie produktów Projektu Emp@tia w ramach obowiązków służbowych jest tożsame z możliwością korzystania w tym zakresie ze sprzętu Urzędu i nie wymagało zgody pracodawcy.*

W początkowej fazie prac nad wdrożeniem produktów Projektu Emp@tia MPiPS wystąpiło do urzędów wojewódzkich z propozycją składania ofert przez pracowników

²² Pismo z dnia 9.10.2013 r.

tych jednostek w zakresie zawierania umów cywilno-prawnych na wykonanie ponadstandardowych prac związanych z wdrożeniem ww. Projektu. Warunkowane to było jednak uzyskaniem zgody Dyrektora Generalnego na wykonywanie prac, na podpisanie umów cywilno-prawnych z MPiPS w tym zakresie oraz udostępnieniem sprzętu komputerowego do wykonywania ww. zadań. W związku z brakiem jednolitego stanowiska Dyrektorów Generalnych urzędów wojewódzkich dotyczącego sposobu wdrożenia Projektu, ostatecznie MPiPS wycofało się z powierzenia realizacji zadania w drodze zawarcia umów cywilno-prawnych.

Realizacja zadania polegająca na wdrożeniu Projektu Emp@tia nie wynikała z przepisu ustawowego, lecz była zainicjowana przez MPiPS, w celu usprawnienia działania i integracji już istniejących systemów informatycznych w obszarze zabezpieczenia społecznego. W związku z powyższym rola administratorów wojewódzkich związana z wdrożeniem ww. Projektu w Urzędzie powierzona została pracownikom WPS w sposób niesformalizowany, poprzez zlecenie realizacji zadania w ramach obowiązującego zakresu obowiązków służbowych (punkt dotyczący wykonywania innych zadań zleczanych przez przełożonych w Wydziale). Termin i zakres wykonania zadania określony został szczegółowo w opracowanej przez MPiPS procedurze Podłączania Systemów Dziedzicznych Jednostek Terenowych do CSiZS z dnia 23.01.2014 r. oraz wytycznych DI w MPiPS przekazanych Wojewodzie Podkarpackiemu pismem znak: DI-II-0400-7-16-AG/13 z dnia 3.10.2013 r. Administratorzy wojewódzcy zostali poinformowani o obowiązku wykorzystania i stosowania w trakcie realizacji zadania wytycznych, procedur i informacji przekazywanych przez instytucję wdrażającą Projekt, tj. MPiPS. Wyjaśniła ponadto, że pracownicy Urzędu nie brali udziału w testowaniu aplikacji i systemów informatycznych dotyczących Projektu Emp@tia.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

1.2 Na stronie internetowej Urzędu pomost.rzeszow.uw.gov.pl zamieszczono linki: *Polityka społeczna* i *PROJEKT EMP@TIA*, które przekierowywały na strony MPiPS, odpowiednio: www.politykaspoeczna.gov.pl i empatia.mpips.gov.pl. Na stronach tych znajdowały się informacje dotyczące Projektu Emp@tia oraz funkcjonalności udostępnionych w związku z jego realizacją, m.in. w zakresie: Rejestru żłobków i klubów dziecięcych, KDR, Turnusów rehabilitacyjnych oraz możliwości złożenia wniosku. Na tablicy ogłoszeń Urzędu nie zamieszczono informacji dotyczących Projektu Emp@tia.

(dowód: akta kontroli str. 43-48)

W dniu 17.02.2014. do Urzędu wpłynęło pismo dyrektora DI w MPiPS, w którym zwrócił się on z prośbą o wsparcie – przez dyrektora WPS oraz AW – procesu masowego podłączania do CSiZS SD używanych w JT do obsługi przyznawania i realizacji świadczeń w obszarach: pomocy społecznej (PS), świadczeń rodzinnych (SR) i funduszu alimentacyjnego (FA). Pismo zawierające prośbę o podjęcie współpracy z AW w okresie realizacji pilotażu oraz w okresie realizacji masowego podłączania SD do CSiZS zostało skierowane także przez dyrektora DI do kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz urzędów miast i gmin.

W dniu 26.02.2014 r. WPS zorganizował konferencję, na którą zaprosił kierowników wszystkich ośrodków pomocy społecznej oraz dyrektora DI w MPiPS, a także sugerował udział w spotkaniu przedstawicieli wykonawcy systemu. Celem spotkania było przedstawienie m.in. tematyki związanej z Projektem Emp@tia, a w szczególności zagadnienia dotyczące podłączania SD do CSiZS.

(dowód: akta kontroli str. 49-56)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że MPiPS nie przekazywało do Urzędu materiałów promocyjnych związanych z Projektem Emp@tia, kierowało tylko pisma dotyczące zachęcania jednostek terenowych do podłączania do CSIZS. Właścicielem Projektu Emp@tia jest MPiPS. Zadaniem urzędów wojewódzkich było tylko wdrożenie produktów tego Projektu. Z uwagi na nieprzekazanie przez MPiPS żadnych materiałów promocyjnych w tym zakresie oraz wytycznych o sposobie propagowania Projektu, w siedzibie Urzędu nie były rozpowszechniane informacje o produktach Projektu zarówno w formie ulotek jak również na tablicy ogłoszeń. W dniu 26.02.2014 r. pracownicy WPS Urzędu zorganizowali konferencję, w której udział wzięły wszystkie podległe jednostki, przedstawiciele DI MPiPS oraz główni wykonawcy systemu. Priorytetowym celem spotkania był temat masowego podłączania JT do CSIZS w ramach Projektu Emp@tia, który rozpoczął się w lutym 2014 r. Przedstawiciele Ministerstwa w swoim wystąpieniu przybliżyli funkcjonalności CSIZS. Ww. spotkanie w sposób znaczący wpłynęło na przekonanie kierownictwa jednostek o konieczności wdrożenia projektu, co w efekcie przyczyniło się do szerszego zainteresowania Projektem i zaowocowało znacznym wzrostem przesyłania do AW zgłoszeń o podłączenie JT do CSIZS. AW monitorowali proces podłączania jednostek oraz na bieżąco przekazywali informacje, zarówno w formie pisemnej jak również elektronicznej, w celu zachęcania niezdecydowanych jednostek do podłączenia do CSIZS.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

W dniu 16.04.2014 r., pismem skierowanym do wszystkich kierowników ośrodków pomocy społecznej z województwa podkarpackiego, dyrektor WPS Urzędu przypomniał o konieczności przesyłania zgłoszeń gotowości do dnia 30.05.2014 r. w związku z rozpoczęciem masowego podłączania JT do CSIZS. Przybliżył też podstawowe założenia Projektu Emp@tia, tj., m.in. zapewnienie możliwości wymiany informacji i danych pomiędzy:

- obywatelem a urzędem, poprzez umożliwienie składania e-wniosków i wymiany informacji,
- urzędami w obszarach objętych wsparciem Projektem w zakresie obsługi zadań ustawowych,
- urzędem a urzędem spoza obszaru objętego wsparciem Projektu Emp@tia, posiadającym i udostępniającym dane.

(dowód: akta kontroli str. 763)

1.3 W związku z przygotowaniem do realizacji zadań dotyczących wdrożenia i wykorzystania produktów Projektu Emp@tia Paniom G. Orłó oraz E. Sternik, zapewniono uczestnictwo w szkoleniach zorganizowanych przez:

- MPiPS; w dniach 17-18.07.2012 r. oraz w dniach 23-24.09.2013 r. pt. „Emp@tia - Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego”,
- MPiPS; w dniach 16-17.10.2013 r. pt. „Szkolenie dla AW dot. CSIZS”,
- Sygnity SA; w dniu 13.03.2014 r. – instruktaż dla Administratorów podobszaru z poziomu Wojewoda z Systemu CAS,
- Max Elektronik SA; w dniu 17.07.2012 r. szkolenie dla Analityków merytorycznych z Platformy Analityczno-Raportowej dla Obszaru Zabezpieczenia Społecznego.

Ponadto:

G. Orłó: w dniach 11-13.06.2012 r. ukończyła kurs dla użytkowników oprogramowania „Statystyczna Aplikacja Centralna” zorganizowany przez Centrum Edukacyjne Comp SA w ramach projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL);

E. Sternik: w dniu 3.04.2014 r. była uczestnikiem instruktażu dla Użytkowników merytorycznych podobszaru z poziomu Wojewoda z Systemu CAS zorganizowanego przez Sygnity SA.

(dowód: akta kontroli str. 28-31; 57-70)

Pismem z dnia 8.11.2013 r. dyrektor DI poinformował dyrektora WPS o organizowanych szkoleniach w ramach projektu Emp@tia /.../, zaprosił do udziału w nich, uzasadniając, iż efektem szkolenia będzie najefektywniejsze wykorzystanie możliwości CAS.

W dniu 15.11.2013 r. zaproszenie do udziału w szkoleniu z oprogramowania „Statystyczna Aplikacja Centralna” (SAC) ponowił przedstawiciel spółki Combidata – opiekun projektu pt. „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy integracji społecznej”. W odpowiedzi z dnia 18.11.2013 r. z-ca dyrektora WPS poinformowała, że ze względu na posiadanie wystarczających umiejętności posługiwania się SAC przez pracowników WPS, nie przewiduje oddelegowania ich do udziału w szkoleniu.

(dowód: akta kontroli str. 71-74)

Pracownicy Urzędu zajmujący się obsługą podmiotów udzielających uprawnień w ramach KDR wzięli udział w nw. spotkaniach i szkoleniach zorganizowanych przez MPiPS:

- w dniu 24.03.2015 r. – 3 pracowników w spotkaniu, podczas którego zaprezentowano nową aplikację *Wykaz uprawnień i Partnerów KDR*,
- w dniu 27.08.2015 r. – 1 pracownik w spotkaniu związanym z pracami nad systemem teleinformatycznym obsługującym zadania z ustawy o KDR w ramach projektu *System ulg i bonifikat skierowanych do rodzin wielodzietnych, certyfikowany spersonalizowaną bezpieczną KDR* oraz realizacją ww. projektu,
- w dniach 8-9.09.2015 r. oraz 16-17.09.2015 r. – 3 pracowników w szkoleniu dotyczącym obsługi ww. systemu.

(dowód: akta kontroli str. 75-85)

W dniu 8.08.2013. do Urzędu wpłynęło pismo dyrektora DI w MPiPS, kierowane do kierowników ośrodków pomocy społecznej, informujące m.in. o genezie i celach projektu Emp@tia, czym są TM i w jaki sposób mają wspierać prace pracowników ops i jaka jest procedura dostarczania Terminali.

(dowód: akta kontroli str. 764-768)

W dniu 16.04.2014 r. do Urzędu wpłynęło pismo dyrektora DI w MPiPS informujące o zastąpieniu systemu eBON (Centralna Baza Danych Ośrodków i Organizatorów Turnusów dla osób niepełnosprawnych) modulem eBON uruchomionym w ramach portalu Emp@tia. Załącznikiem do korespondencji była instrukcja dotycząca obsługi eBON oraz zaproszenie do udziału w instruktażu do obsługi tego modułu, w którym uczestniczył Pan Tomasz Buczek – gł. specjalista w Oddziale Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w WPS. Pracownik ten uczestniczył także w 3 spotkaniach w MPiPS, podczas których prezentowano i testowano zmiany wprowadzone w module eBON.

(dowód: akta kontroli str. 86-117)

W związku z planowanym podłączaniem JT w obszarach Zabezpieczenia społecznego i Rodziny, w tym lokalizacji każdego SD w danej JT do CSIZS, dyrektor DI w MPiPS – w celu przedstawienia sposobu realizacji tego zadania w zakresie obejmującym obowiązki AW – zaprosił ich na spotkanie w dniu 23.01.2014 r. W spotkaniu, podczas którego przedstawiono m.in. wnioski z przeprowadzonego pilotażu oraz plan podłączania JT do CSIZS, uczestniczyły Panie G. Orłoś i E. Sternik.

(dowód: akta kontroli str. 86-117)

W dniu 13.02.2014 r. K. Kosiewicz – przedstawiciel MPiPS, w związku z uruchomieniem podłączania aplikacji dziedzinowych, przesłała do urzędów wojewódzkich, w tym do Urzędu nw. wytyczne i instrukcje dotyczące sposobu realizacji powierzonych zadań: 1/ pismo dyrektora DI MPiPS z dnia 7.02.2014 r. skierowane do dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów; 2/ listę adresów e-mail AW do zgłaszania gotowości do podłączenia w CSIZS; 3/ informację o wyciągach z dokumentacji SD w zakresie procesu podłączenia do CSIZS; 4/ informację o wersjach SD dopuszczonych/zalecanych do podłączenia do CSIZS; 5/ dokumentację przekazaną przez dostawców SD dotyczącą współpracy z Emp@tia; 6/ wytyczne organizacyjno-techniczne warunkujące podłączenie jednostki do CSIZS; 7/ wzór zgłoszenia gotowości do podłączenia do CSIZS; 8/ instrukcję korzystania z JIRA w procedurze podłączania do CSIZS; 9/ harmonogram podłączania jednostek terenowych do CSIZS; 10/ podręcznik użytkownika PI-MZT; 11/ pakiet informacji umożliwiający podłączenie do CSIZS; 12/ instrukcję pierwszego logowania w CSIZS; 13/ instrukcję inicjalizacji i konfiguracji OTM na terminalu mobilnym.

(dowód: akta kontroli str. 126-236)

E-mailem z dnia 31.08.2015 r. przedstawiciel MPiPS informował Urząd o podpisaniu przez Prezydenta RP ustawy z dnia 17 sierpnia 2015 r. o *zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych ustaw*, w tym o szeregu zmianach w siedmiu innych ustawach i przede wszystkim o obowiązku podłączenia się wszystkich JT do CSIZS.

Loginy i hasła do MZT, platformy e-learningowej oraz platformy JIRA zostały udostępnione AW w dniu 31.01.2014 r. AW posiadali dostęp do aplikacji System Informatyczny JIRA w okresie wdrożenia CSIZS, który utracili po zakończeniu masowego podłączania jednostek, tj. w listopadzie 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 237-238; 488-489)

1.4 W związku z uruchomieniem podłączania aplikacji dziedzinowych do CSIZS w ramach realizacji Projektu Emp@tia, w dniu 13.02.2014 r. Pani G. Orłoś – AW, przekazała informacje dotyczące założeń podłączenia systemów dziedzinowych do CSIZS do wszystkich (160) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu województwa podkarpackiego, realizujących zadania w obszarze zabezpieczenia społecznego. Zarówno pismo przewodnie, jak i załączniki w formacie zip, zostały rozesłane za pomocą komunikatorów CAS oraz QuickStat.

W dniu 18.07.2014 r. – za pomocą komunikatora CAS – Wydział Systemów Teleinformatycznych Zabezpieczenia Społecznego DI w MPiPS przekazał pismo kierowane do wszystkich kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym do PCPR, o konieczności podłączenia SD do CSIZS. W dniu 13.08.2014 r. AW przekazał do wszystkich 21 jednostek PCPR z terenu województwa podkarpackiego informację DI w MPiPS (wraz instrukcjami i procedurami) obligującą podłączenie ich SD do CSIZS. Ponownym e-mailem z dnia 12.09.2014 r. przypomniła 14 jednostkom PCPR o konieczności podjęcia działań dotyczących podłączenia do CSIZS, zobowiązując je do przesłania zgłoszeń gotowości do dnia 19.09.2014 r. Zarówno w pierwszej jak i drugiej korespondencji prosiła o zapoznanie się z procedurami i przypominała, że PCPR-y podłączać będą tylko obszar PS oraz pieczę zastępczą.

(akta kontroli str. 28-236; 264-265; 316-318)

Przekazane na spotkaniu w DI MPiPS materiały, które odbyło się w styczniu 2014 r. odnośnie podłączeń do CSIZS, dotyczyły wyłącznie jednostek na poziomie gminy, nie

zawarto w nich konieczności podłączenia Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej (ROPS).

W dniu 12.11.2015 r. wpłynęła do PUW informacja podsekretarza stanu w MPiPS o konieczności podłączenia marszałków województw oraz gminnych organów realizujących zadania zlecone z zakresu świadczeń rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów do CSIZS. W związku z powyższą informacją w dniu 16.11.2015 r. Pani M. Prokop – z-ca dyrektora WPS w Urzędzie skierowała pismo do p.o. dyrektora ROPS w Rzeszowie o konieczności podłączenia tej jednostki do CSIZS. Poinformowała w nim m.in., że w celu podłączenia programów dziedzicznych jednostka musi zgłosić gotowość do realizacji podłączenia do AW w WPS Urzędu. Przekazany został także druk *Zgłoszenie gotowości do podłączenia JT do CSIZS*, w którym należało podać m.in. osobę pełniącą rolę AL. W dniu 26.11.2015 r. utworzono konto dla AL z ROPS oraz przesłano pakiet informacyjny wraz z procedurami.

(dowód: akta kontroli str. 118-125; 239-247)

W dniu 3.11.2015 r. AW poinformował wszystkich kierowników OPS i PCPR z województwa podkarpackiego, że każdy z wykorzystywanych przez jednostki SD (Pomost Std, TT-Pomoc, Helios, OPIEKA, Rodziny Zastępcze) został dostosowany do obsługi elektronicznej wniosków o pomoc społeczną, składanych za pośrednictwem Portalu Emp@tia. Informacje dotyczące obsługi w tych systemach wniosków o pomoc dostępne są w podręcznikach użytkownika. W piśmie przedstawiono listę dostępnych wniosków elektronicznych oraz rejestrów i wykazów, przypominając jednocześnie, że korzystanie z tych usług jest możliwe jedynie w przypadku podłączenia JT do CSIZS.

(dowód: akta kontroli str. 774-777)

Przed etapem masowego podłączania JT do CSIZS do II etapu pilotażu zostało zgłoszonych 10 jednostek z terenu województwa podkarpackiego, tj. GOPS z Trzebowniska, Ostrowa, Jarosławia, Soliny i Gaci, MGOPS z Sokołowa Młp. i Nowej Dęby, MOPS z Przeworska i Jasła oraz MOPR z Krosna. Do dnia 21 lutego 2014 r. zaplanowano podłączenie 10 SD z PS oraz 5 SD z SR i FA. Wszystkie z tych jednostek podłączyły się we wskazanym terminie. W sumie podłączonych zostało 26 SD (10 SD z obszaru PS oraz 16 SD z obszaru SR i FA). W dniu 7.03.2014 r. naczelnik Wydziału Systemów Teleinformatycznych Zabezpieczenia Społecznego podziękowała 5 AW, w tym z województwa podkarpackiego za ich systematyczne zaangażowanie i współpracę w trakcie 4-tygodniowego pilotażu. W tym e-mailu poinformowała też o stronie <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/lista-instytucji>, na której co poniedziałek prezentowana jest zaktualizowana lista jednostek podłączonych do CSIZS. Zgodnie z prośbą MPiPS uwagi dot. Projektu zostały przekazane do DI w MPiPS w formie ankiety podsumowującej realizację pilotażu w woj. podkarpackim. Zawarto w nich informacje o podłączeniu około 30 SD w kilkunastu jednostkach. Problemy występowały po stronie AL i dotyczyły w szczególności braku połączenia z serwerem Emp@tii, występowały też niezrozumiałe przerwy w dostępie do serwisu. AW sugerował dodanie mu możliwości usuwania błędnie wprowadzonych jednostek, a nie tylko odznaczanie aktywności w MZT oraz – ustawiania jednostek alfabetycznie. Wskazał na konieczność poprawienia dostępności do serwisu producenta Emp@tii (Asseco) bez nieplanowanych przerw, oraz możliwość wyjaśniania spraw na bieżąco, a także możliwość resetowania hasła terminala OTM przez AL, w przypadku gdy użytkownik zapomni hasła. Zawarto uwagę, że zakładanie kont dla AL, jak również wspieranie ich podczas podłączania jest czasochłonne (w szczególności gdy w JT nie ma informatyka) oraz, że do tej pory nie zdarzyło się, aby SD podłączył pracownik nie będący informatykiem.

Pani M. Prokop wyjaśniła, że jednostki uczestniczące w pilotażu w związku z Projektem Emp@tia zgłaszały AW problemy dotyczące m.in. braku możliwości podłączenia słowników do Pomost Std, problemów z serwerem w ośrodkach, braku zatrudnionego informatyka w ośrodkach pomocy społecznej oraz błędów pobierania certyfikatów. W większości przypadków problemy te zgłaszane były telefonicznie. Celem wyeliminowania powstałych problemów AW wspierali jednostki w ramach posiadanych możliwości oraz wiedzy. W przypadku problemów technicznych, przekazywali informacje dot. numeru kontaktowego dla AL służącego do zgłaszania problemów napotykanym w trakcie podłączania.

(dowód: akta kontroli str. 248-263; 266-309; 787-817)

Wg stanu na dzień 11.12.2015 r. SD, tj. *Pomoc Społeczna, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny* – 190²³ urzędów i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu województwa podkarpackiego były podłączone do CSIZS. Spośród nich w lutym 2014 r. podłączenie do CSIZS uzyskało 10 jednostek, w tym 1 jednostka dwa zakresy, tj. SR i FA podłączyła w grudniu 2014 r. GOPS w Gaci – uczestnik pilotażu podłączony w lutym 2014 r. – w wykazie podłączonych jednostek został ujęty jako podłączony w maju 2014 r. SD podłączono, lecz podczas aktualizacji do kolejnej wersji wystąpił problem z bazą danych i musiała ona zostać odzyskana z kopii bezpieczeństwa. Terminal komunikował się z SD i został zarejestrowany poprawnie. Problem wystąpił podczas komunikacji SD Pomost Std z serwerem Emp@tii. W marcu zostało podłączonych 29 jednostek, w tym zakresy 3 z nich, tj.: FA – odpowiednio w X. 2014 r., SR i FA w V. i we IX. 2014 r. W kwietniu – 10 jednostek, w maju – 39, w tym 5 jednostek zakresy: SR i FA podłączyły odpowiednio w VI., VII., VIII. 2014 r.; w czerwcu – 40 jednostek, w tym 3 jednostki zakresy SR i FA w VII. 2014 r.; w lipcu – 20, w tym 3 jednostki zakresy SR i FA w I., VIII., X. 2015 r.; w sierpniu – 11, w tym 2 jednostki zakresy SR i FA podłączyły w I. i XII. 2015 r.; we wrześniu – 14, w tym 2 jednostki zakresy SR i FA w XII. 2014 r. i I. 2015 r.; w październiku – 6 jednostek, w listopadzie – 1 jednostka, w grudniu – 4 jednostki. W 2015 r. podłączono 6 jednostek, z tego w I. – 1, II. – 4, w X. – 1. Jak przedstawiono powyżej masowe²⁴ podłączenia jednostek do CSIZS miały miejsce w maju i czerwcu 2014 r., w których to miesiącach podłączono łącznie 79 jednostek. Spośród 190 pomiotów – 3 MGOPS-y w Nowej Dębie, Lesku i Baranowie Sandomierskim, 3 GOPS-y w Wiązownicy, Dębowcu i Osieku Jasielskim, MOPS w Stalowej Woli oraz OPS w Gorzycach nie były podłączone do obszaru SR i FA, tak jak i 21 PCPR.

Zadania z obszaru SR i FA nierealizowane przez 8 ops, były realizowane z kolei przez urzędy gmin, na terenie których znajdowały się ww. ops. Dla tych urzędów gmin utworzone zostały odrębne konta dostępu MZT do podłączenia tych aplikacji dziedzinowych. Podłączenia tych urzędów do CSIZS odbyły się w okresie od marca 2014 r. do października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 310-315)

AW oświadczyła, że w Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie funkcjonuje SI Pomost, który jest finansowany przez MPiPS, natomiast Wspieranie Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej (WRiSPZ) działa w obrębie ww. Pomostu, lecz stanowi odrębny moduł i nie jest finansowany przez Ministerstwo. Jednostki nie miały narzuconego obowiązku wykupienia licencji na moduł WRiSPZ, jednak miały możliwość jego zakupu. Przyczyną niepodłączenia do CSIZS powyższego obszaru był brak wykupionej licencji

²³ Tj. 100% jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, za wyjątkiem ROPS.

²⁴ Zgodnie z pismem dyrektora DI w MPiPS z dnia 7.02.2014 r., skierowanym do kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz wójtów, burmistrzów miast i gmin, okres ten wyznaczony był od dnia 31.03. do 29.08.2014 r.

na moduł WRISPZ. W woj. podkarpackim tylko jeden PCPR w Strzyżowie posiadał podłączony obszar WRISPZ.

(dowód: akta kontroli str. 759-762)

Informacja ROPS o gotowości do podłączenia do PUW wpłynęła w dniu 25.11.2015 r., a w dniu następnym, tj. 26.11.2015 r. AW utworzyła konto dla administratora lokalnego z ROPS oraz przesłała pakiet informacyjny wraz z procedurami. Datę podłączenia ROPS do CSIZS wyznaczono na dzień 11.12.2015 r. Wg stanu na dzień 8.01.2016 r. ROPS do CSIZS nie był podłączony.

(dowód: akta kontroli str. 242-247; 471)

AW oświadczyła, że niepodłączenie ROPS spowodowane było problemami z działaniem nowo podłączonego programu. W rozmowie telefonicznej AL ROPS przekazał AW, że planowane podłączenie do CSIZS systemu dziedzicznego SR firmy Sygnity do obsługi świadczeń rodzinnych, planowane na 1 grudnia 2015 r. nie nastąpiło ze względu na liczne uwagi do poprawności działania programu, co jest jednym z warunków zawartych w wymaganiach przy podłączeniu (7 dni bezawaryjnej pracy). Od chwili instalacji w dniu 17.11.2015 ROPS zgłosił do producenta 70 uwag, dotyczących funkcjonowania programu i zauważonych błędów, a około 10 z nich dotyczyło sytuacji awaryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 759)

Wg raportu *Podłączone systemy dziedziczne jednostek terenowych* do dnia 31.12.2014 r. żadnego z SD do CSIZS nie podłączyło 6 jednostek z terenu województwa²⁵. Wg załącznika nr 6 *Informacja o statusie podłączenia JT do CSIZS*, GOPS w Jaślikach każdy z trzech obszarów podłączył jeszcze w dniu 21.03.2014 r. Wg ww. raportu z *Podłączenia /.../* jednego bądź obu obszarów SR i/lub FA nie podłączyło do końca 2014 r. 10 innych jednostek²⁶. Analiza załączników nr 6 *Informacja /.../* tych podmiotów wykazała, że jednak 22²⁷ z nich w każdym obszarze zostało podłączonych do CSIZS jeszcze w 2014 r. AW nie były znane powody błędnych danych zawartych w tym raporcie. Wg oświadczenia Pani G. Orłoś przyczynami braku podłączenia do dnia 31.12.2014 r. SD 5 urzędów gmin z terenu województwa oraz zakresów SR i FA także w 8 innych jednostkach do CSIZS były odpowiednio:

- przekazywanie informacji o braku połączeń do OPS, a następnie dopiero kierowanie ich do UG, co utrudniało komunikację z osobami w gminach, odpowiedzialnymi za podłączenie tych obszarów do CSIZS,
- problemy z dostawcą oprogramowań dziedzicznych, jak również problemy techniczne m.in. brak połączenia z serwerem Emp@tii oraz problemy z serwerem w ośrodkach, którym jeszcze w 2014 r. udało się podłączyć jedynie obszar PS.

(dowód: akta kontroli str. 310-315; 319-482; 739-746; 759-760)

W trakcie masowego podłączania do CSIZS jednostki zgłaszały nw. problemy i uwagi, dotyczące m.in. trudności w uzyskaniu połączenia z serwerem CSIZS; braku możliwości rejestracji SD; błędów pobierania certyfikatów; braku zatrudnionego informatyka w ośrodkach pomocy społecznej; braku możliwości pobierania słowników; problemów z logowaniem się do modułu MZT, e-Learning, TM. AW weryfikował hasła i loginy do modułów MZT, e-Learning jak również kontaktował się z informatykami w jednostkach już podłączonych w celu skonsultowania i rozwiązania błędów występujących w procesie podłączania. W przypadku problemów technicznych

²⁵ GOPS Jaślika, Urząd Gminy Stalowa Wola, Urząd Gminy Baranów Sandomierski, Urząd Gminy Gorzyce, Urząd Gminy Dębowiec, Urząd Gminy Osiek Jasielski.

²⁶ GOPS Sanok, GOPS Jawornik Polski, PMOPS Przemyśl, GOPS Żołynia, GOPS Leżajsk, GOPS Kuryłówka, GOPS Baligród, GOPS Radymno, GOPS Żyraków, MGOPS Nowa Sarzyna

²⁷ GOPS w Baligródzie i GOPS w Żyrakowie.

przekazywał informacje dot. numeru kontaktowego służącego do zgłaszania problemów dla AL, które wyniknęły w podłączaniu. Problemy dotyczące komunikacji SD – CSIZS AW kierował do dostawców oprogramowania dziedzinowego. W większości przypadków problemy i uwagi zgłaszane były telefonicznie, jedynie kilka jednostek zgłosiło problem drogą elektroniczną.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

W jednej z korespondencji informatyk MOPS w Tyczynie informował AW o kłopotach związanych z podłączeniem słowników do PomostStd, gdzie wyświetlał się komunikat błędu oznaczający „brak uprawnień”. Po jego interwencjach okazało się, że problem leżał po stronie jednego z dostawców, który „coś” poprawił w programie i informatyk już bez problemu w czwartym dniu prób zakończył podłączanie. Wyraził też opinię, że dostawcy oprogramowania odpowiadają na każde zgłoszenie wysłane na HelpDesk oraz że „największy problem jest na styku obu aplikacji. Jedni pytają o konsultacje drugich. W tej chwili wygląda to tak, że 90% problemów jest do rozwiązania /.../ teraz jest taki efekt, że żadna z firm nie zakłada z góry, że to nie jej wina, tylko starają się jakoś pomóc. To duży postęp”.

W korespondencji z dnia 24.02.2015 r. MGOPS w Nowej Sarzynie informował AW, że podłączenie do CSIZS oprogramowania SR, pomimo podjętych kilkudziesięciu prób, zgłaszania problemów do AW, zakończyło się niepowodzeniem. Informatyk z MGOPS stwierdził też, że pomoc dostawcy oprogramowania „zakończyła się udzieleniem odpowiedzi w stylu *należy przeinstalować serwer JBOSS*”. Informował, że jako informatyk zrobił wszystko wg instrukcji, a niedziałającą funkcjonalność próbował wyjaśnić dziesiątkami korespondencji, jednak nie jest w stanie skupić całej uwagi na podłączaniu systemu i kolejne próby podjęcie w momencie pełnej funkcjonalności systemu SR.

GOPS w Leżajsku informował AW (7.01.2015 r.) – w związku z otrzymaną wiadomością o kolejnym terminie podłączenia się jednostek organizacyjnych pomocy społecznej do CSIZS – że ze względu na problemy techniczne podłączenie z podobszarów SR i FA w najbliższym czasie nie będzie możliwe.

(dowód: akta kontroli str. 483-487)

1.5 Po otrzymaniu zgłoszenia gotowości do podłączenia JT do CSIZS (wg załącznika nr 2) od danej jednostki (ops, PCPR i urzędów gmin), AW zakładał konto dla AL na platformie MZT, jednocześnie AW definiował role dla AL poprzez wybranie z dostępnych opcji odpowiedniej roli dla AL (czyli administratora lokalnego i administratora OTM). Ponadto AW założył AL konta na platformie szkoleniowej eLearning OTM. Powyższe czynności AW przeprowadził dla 160 ops, z kolei dla 21 PCPR oraz 8 urzędów gmin AW założył konta na platformie MZT.

(dowód: akta kontroli str. 310-315; 326-467; 491-493; 497-506)

Raport zarejestrowanych użytkowników wygenerowany z MZT zawierał m.in. datę utworzenia konta użytkownika oraz przypisane role, w tym również dla AL. Fakt konfiguracji jednostek można było potwierdzić poprzez przeglądanie danych szczegółowych poszczególnych jednostek w MZT lub poprzez wygenerowanie „*Raportu zbiorczego podłączonych systemów dziedzinowych, zarejestrowanych użytkowników i terminali*”. Raport ten zawierał m.in. nazwy wszystkich zarejestrowanych w MZT jednostek oraz ich kod KESO, również tych, w których nie podłączono jeszcze SD. Raport ten wskazywał 460 aktywnych SD, 9 – nieaktywnych SD, 197 – aktywnych terminali, 1 – nieaktywny terminal, 822 – aktywnych użytkowników i 24 nieaktywnych użytkowników.

Konta do platformy szkoleniowej e-Learning AW założył dla 160 użytkowników – AL z każdej z gmin województwa podkarpackiego.

AW oświadczył, że w zbiorczym raporcie podłączonych SD, zarejestrowanych użytkowników i terminali w rubryce podsumowującej kolumnę *Nieaktywne SD* widnieje cyfra 9, która nie wynika z sumowania poszczególnych wierszy. Obecnie wszystkie SD, za wyjątkiem ROPS, zostały już podłączone do CSIZS. W MZT istnieje nieaktywny TM zlokalizowany GOPS w Domaradzu. W platformie MZT w obrębie tej jednostki w liście terminali widnieją dwa podłączone TM, z których jeden jest nieaktywny. Kierownik tego GOPS wyjaśniła, że w dniu 3.06.2015 r. zgłosiła uszkodzenie podłączonego terminala, 15.06.2015 r. otrzymała nowy sprzęt, który został podłączony. Uszkodzony TM zwróciła do MPIPS, który w Raporcie wykazany jest jako nieaktywny. W Raporcie wykazano 24 nieaktywnych użytkowników, a powodem tego był długi okres, w którym użytkownicy nie logowali się do systemu.

(dowód: akta kontroli str. 319-471; 490-509)

W trakcie II-go etapu pilotażu podłączania JT do CSIZS AW dokonał konfiguracji pierwszych 10 jednostek w nim uczestniczących. W marcu 2014 r. wykonawca systemu, tj. Asseco Poland Rzeszów dokonał zaimportowania z CAS danych teleinformatycznych poszczególnych jednostek z terenu województwa podkarpackiego do PI-MZT, udostępnionego dla AW. Podczas masowego podłączania JT do CSIZS, nieskonfigurowane dotychczas JT były przez AW dołączane (skonfigurowane - dopisywane) do założonego wcześniej zbioru dla województwa podkarpackiego.

(akta kontroli str. 253-262; 469)

AW oświadczył, że po zaimportowaniu JT z aplikacji CAS do MZT 6 jednostek było błędnie zdefiniowanych, a niektórych brakowało. Liczby brakujących, a zdefiniowanych przez AW, ze względu na właściwości systemu, nie jest w stanie wykazać. System nie ma możliwości wygenerowania raportu zawierającego jednostki dodane przez AW.

(akta kontroli str. 321-467; 469)

Jak przedstawiono w pkt. 1.4 wystąpienia pokontrolnego w dniu 13.02.2014 r. AW przekazał informacje dotyczące założeń podłączenia SD do CSIZS do wszystkich (160) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu województwa podkarpackiego, realizujących zadania w obszarze zabezpieczenia społecznego. W sierpniu 2014 r. informacje takie zostały przekazane do 21 PCPR a w listopadzie 2015 r. do ROPS.

W *pakiecie informacji dla JT umożliwiającym podłączenie do CSIZS* (wg zał. nr 6) AW przekazał do zgłoszonych AL informacje o planowanym terminie podłączenia SD do CSIZS oraz dane niezbędne do podłączenia, tj. loginy i hasła kont w MZT; dane konta w eLearning; certyfikat konieczny do działania we współpracy z CSIZS (w formacie ZIP), hasło do składnicy certyfikatów; adresy usług sieciowych CSIZS na potrzeby konfiguracji SD; adres aplikacji do zarządzania jednostkami organizacyjnymi, kontami (użytkowników, systemów, terminali mobilnych) i rolami (Platforma Integracyjna-MZT – linki do Platformy MZT); link do platformy e-Learning OTM. W ww. pakiecie AW określił planowaną datę podłączenia danej JT do CSIZS. Powyższe informacje przekazywane były w postaci zaszyfrowanego pliku na wskazany w zgłoszeniach adres e-mail AL. Po wysłaniu *pakietu informacji* zawierającego też uproszczoną instrukcję podłączenia, AW kontaktował się telefonicznie z AL celem przekazania hasła do zaszyfrowanego pliku, tj. pakietu informacji. W piśmie przewodnim przekazującym pakiet, przypominał o konieczności przesłania informacji o statusie podłączenia poszczególnych obszarów JT do CSIZS.

AW w porozumieniu z informatykiem współpracującym z ops opracował dwie skrócone instrukcje podłączenia Emp@tii do SD:

- dla ośrodków pomocy społecznej do podłączenia systemów Pomost Std, Amazis, Nemezis oraz TM;

- dla powiatowych centrów pomocy rodzinie do podłączenia systemu Pomost Std.

Powyższe instrukcje zostały przekazane do wszystkich AL w celu usprawnienia i uproszczenia pracy podczas podłączania SD funkcjonujących w jednostkach do CSIZS.

(dowód: akta kontroli str. 128-236; 239-247; 253-265; 310-315; 499; 508-514)

Planowanie i sprawdzanie statusu podłączanych JT AW realizował w okresie pilotażu oraz w początkowym okresie masowego podłączania ich do CSIZS. Jak oświadczył AW, w okresie po pilotażu, ze względu na napływające masowo z jednostek zgłoszenia gotowości, co było równoznaczne z natłokiem obowiązków zaprzestano przysyłania poprzez platformę JIRA informacji o statusie podłączonych jednostek. Na stronie internetowej MPiPS zamieszczane były cotygodniowo informacje dotyczące liczby podłączonych JT na terenie całego kraju. MPiPS przysyłało również na adresy e-mail AW stany podłączeń JT oraz poszczególnych SD do CSIZS.

(akta kontroli str. 253-262; 737)

Monitoring procesu podłączania JT AW realizował poprzez m.in. generowanie raportów z MZT o statusie podłączenia SD w poszczególnych jednostkach. Niektórzy z AL występowali (zwykle telefonicznie) do AW z zapytaniem o sprawdzenie stanu podłączenia SD oraz TM. AW po zalogowaniu do MZT miał możliwość sprawdzenia dla każdej jednostki stanu podłączenia SD, aktywnych certyfikatów, podłączenia terminali oraz mógł zweryfikować konto AL. W przypadku niepodłączenia JT w zaplanowanym terminie, AW kontaktował się telefonicznie z kierownikiem jednostki bądź AL celem wyjaśnienia przyczyny niepodłączenia SD w założonym w pakiecie informacyjnym terminie. Zwykle powodem niepodłączenia JT do SD były problemy techniczne zastosowanych systemów lub związane z nieprzygotowaniem osób w JT do wdrażania tak zaawansowanych technicznie rozwiązań. Zgłaszanych przez AL problemów AW nie przekazywał bezpośrednio do MPiPS, ze względu na fakt, iż Ministerstwo nie było stanie rozwiązywać problemów technicznych JT. Ministerstwo udostępniło kontakt telefoniczny *Usługi Helpdesk* systemu CSIZS zarówno dla AW jak i AL. W ramach monitoringu procesu podłączania AW przypominał o zbliżającym się terminie zakończenia podłączania OPS do CSIZS i konieczności podłączenia jednostek bądź poszczególnych obszarów. Np. pismami odpowiednio z dnia 25.08.2014 r. do 4 JT; z dnia 4.12.2014 r. do 20 JT; z dnia 29.12.2014 r. do 9 JT i 8 informatyków; z dnia 28.01.2015 r. do wszystkich ops o zaktualizowanie kont dla użytkowników TM, u których wygasa ważność kont; z dnia 24.02.2015 r. do 10 JT; z dnia 1.10.2015 r. do MGOPS w Nowej Sarzynie. Pismami z dnia 6.10. oraz 13.11.2015 r. do MGOPS w Baranowie Sandomierskim, tj. ostatniej JT w której nie zostały podłączone dwa SD, AW poinformował MGOPS, że niepodłączenie do CSIZS uniemożliwi jednostce, po dniu 1.01.2016 r., realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz z art. 15b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przekazał też, aby – w razie trudności – skorzystać z telefonu wsparcia lub skontaktować się z dostawcą oprogramowania SD.

(dowód: akta kontroli str. 310-315; 321-467; 738; 778-786)

AW wspierał proces podłączania poprzez utworzenie kont użytkowników, definiując dla nich role AL w danej JT oraz udzielał pomocy (zwykle telefonicznej). Wsparcie to polegało na: udzielaniu informacji o założeniach projektu Emp@tia, pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych m.in. z pobieraniem certyfikatów, logowaniem się do systemu, dodawaniem ról dla AL, przedłużaniem ważności haseł w przypadku niepodłączenia JT w wyznaczonym przez AW terminie, a także przy konieczności ponownej weryfikacji haseł dostępu do modułu MZT. W przypadku problemów

technicznych dotyczących komunikacji SD z CSIZS, AW informował o konieczności skontaktowania się z dostawcą oprogramowania SD, funkcjonującego w danej jednostce. W razie problemów z eksploatacją CSIZS oraz oprogramowaniem TM, AW informował o możliwości kontaktu z Centrum Wsparcia Użytkowników CSIZS. Większość ze zgłoszonych przez AL problemów występujących w początkowym etapie procesu podłączania JT i wdrażania SD zamieszczano na funkcjonującej do listopada 2015 r. platformie JIRA, z której obecnie nie można już korzystać. W związku z tym nie można też udokumentować problemów występujących i zgłaszanych do MPiPS oraz wykonawców systemów.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

AW przekazał do MPiPS informację (12.02.2014 r.) z pilotażu w formie harmonogramu z planowanego podłączenia 10 jednostek oraz raport (28.02.2014 r.) o statusie podłączania JT do CSIZS w platformie JIRA. W marcu 2014 r. z przebiegu masowego podłączania AW przekazał 4 harmonogramy o zaplanowanych do podłączenia jednostkach (łącznie 36 jednostek, 186 SD zaplanowanych do podłączenia) oraz 3 harmonogramy informujące o statusie podłączenia (20 jednostek i 58 SD). Od kwietnia 2014 r. AW zaprzestał sporządzania i przekazywania informacji z przebiegu procesu podłączania.

(dowód: akta kontroli str. 747-754; 818-833)

Zgodnie z pkt. 3 *Procedury podłączenia JT do CSIZ – perspektywa Administratora Wojewódzkiego*, AW opracowuje harmonogram podłączania JT do CSIZS. Harmonogram jest aktualizowany w cyklach tygodniowych o informacje dotyczące JT, które wykonały zgłoszenie gotowości do podłączenia. Obowiązek raportowania przez AW do MPiPS stanu realizacji zaplanowanych podłączeń JT do CSIZS określony został w piśmie²⁸ dyrektora DI w MPiPS z dnia 7.02.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 49-50; 834-841)

AW wyjaśnił, że ze względu na napływające masowo z jednostek zgłoszenia gotowości i skumulowanie obowiązków zaprzestano przesyłania raportów. Ponadto na stronie internetowej MPiPS zamieszczane były cotygodniowo informacje o statusie podłączenia poszczególnych jednostek z terenu całego kraju, a także AW otrzymywali na skrzynki pocztowe wiadomości informujące m.in. o podłączonych jednostkach. W związku z tym AW uznali, że powielanie powyższych czynności nie było uzasadnione, jak również MPiPS na tym etapie nie upominało się o przesyłanie harmonogramów w JIRA.

(dowód: akta kontroli str. 737)

Podczas realizacji powierzonych zadań AW korzystał ze wsparcia pracowników MPiPS oraz wykonawcy CSIZS poprzez udostępnione przez nich procedury oraz instrukcje, a także ze wsparcia merytorycznego – w formie kontaktów telefonicznych. Ponadto AW uczestniczył w kilku ogólnopolskich konferencjach i szkoleniach dot. Projektu Emp@tia organizowanych przez MPiPS. Powyższe konferencje i spotkania przyczyniły się do znacznego poszerzenia i ugruntowania wiedzy dot. wdrożenia Projektu Emp@tia. Umożliwiły wymianę własnych doświadczeń i spostrzeżeń zarówno z osobami wdrażającymi Projekt z innych województw jak i pracownikami MPiPS oraz głównymi wykonawcami systemu.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

Jako dobre praktyki należy wskazać opracowanie przez AW we współpracy z informatykiem dwóch skróconych instrukcji podłączenia Emp@tii do SD, które zostały przekazane do wszystkich AL, umożliwiając im tym samym sprawne podłączanie

²⁸ DI-II-0400-6(2)-TP/14.

poszczególnych SD do CSIZS, co zostało przedstawione w pkt. 1.5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 510-514)

1.6 Urzędowi udostępniono następujące produkty Projektu Emp@tia: CAS, RZ, eBON/PIU i moduł obsługi listy partnerów programu KDR. Pracownicy Urzędu nie posiadali dostępu do systemu CeSAR²⁹.

(dowód: akta kontroli str. 515)

Utworzenie kont AW w MZT dla 2 pracowników Urzędu (Pani G. Orłoś i Pani E. Sternik) nastąpiło w dniu 6.12.2013 r. Jednej z nich przypisano także rolę „Niezalogowanego czytelnika PIU”. Administrator ten posiadał ważne hasło dostępu do ww. aplikacji. Hasło drugiego straciło swoją ważność z dniem 3.07.2015 r. i zostało zmienione w dniu 10.12.2015 r., tj. w trakcie niniejszej kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 319-467; 515-521)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że MZT był wykorzystywany przez AW do podłączenia JT realizujących zadania w obszarach PS, SR i FA do CSIZS, w tym do zakładania m.in. loginów i haseł, definiowania ról, a także do zmiany oraz przedłużenia terminów ważności kont dla AL. Na dzień 26.11.2014 r. zakończono etap masowego podłączenia JT realizujących zadania w ww. obszarach z wyjątkiem kilku SD działających w jednostkach dotyczących obszaru SR i FA, które zostały podłączone w terminie późniejszym. Z uwagi na fakt, że masowe podłączanie jednostek w woj. podkarpackim zostało zakończone, po tym czasie nie było konieczności korzystania z ww. modułu, chyba że jednostki zgłaszały problemy z dostępem do MZT. W województwie podkarpackim zostało wyznaczonych dwóch administratorów. Brak ważności hasła Pani Sternik nie pozbawił jednostek możliwości usunięcia pojawiających się problemów. Pojedyncze podmioty wnioskujące o przedłużenie ważności kont kontaktowały się wówczas z Panią Orłoś. Realizacja zadań w obszarze Projektu Emp@tia odbywała się płynnie i bez zakłóceń. Brak posiadania ważnego hasła P. Sternik po dniu 3.07.2015 r. był uwarunkowany występującym w tym okresie brakiem aktywności pracownika w przedmiotowym obszarze (wskutek braku zgłoszeń AL dot. weryfikacji kont), przy jednoczesnej koncentracji na głównej części obowiązków służbowych, w tym związanych m. in. z nowym okresem zasiłkowym w obszarze SR, połączonym ze zmianami przepisów ustawy w tym zakresie, sprawozdawczością z realizacji zadań objętych zakresem obowiązków oraz pełnieniem zastępstwa za współpracownika przebywającego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. W dniu 11.12.2015 r. ważność konta Pani Sternik w MZT została przedłużona do dnia 9.01.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

Pismem z dnia 24.01.2014 r. dyrektor DI w MPiPS poinformował dyrektora WPS Urzędu, że z dniem 1.01.2014 r. system SAC został zastąpiony przez CAS w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Z dniem 17.03.2014 r. system CAS zastąpił także systemy informatyczne QuickStat i sFundusz w zakresie SR, opieki nad dzieckiem do lat 3 i FA. W ww. piśmie wskazano także, że od lutego/marca 2014 r. po wydzieleniu z systemu QuickStat będzie samodzielnie funkcjonował RZ. Pismem z dnia 25.03.2014 r. dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej poinformował dyrektora WPS, że z dniem 17.03.2014 r. nastąpiło wydzielenie i udostępnienie aplikacji RZ, o którym z kolei poinformowano prezydentów, burmistrzów, wójtów miast i gmin z terenu województwa podkarpackiego.

W momencie udostępnienia aplikacji CAS i RZ dostępne były po zalogowaniu przez użytkowników za pomocą haseł z poprzednich systemów. W dniu dokonywania

²⁹ Centralny System Analityczno-Raportowy, służący do generowania raportów, analiz oraz pulpitów informacyjnych, w zakresie obszarów merytorycznych: PS, SR, opieka nad dzieckiem do lat 3, FA, wsparcie rodziny i piecza zastępcza.

ogłędzin hasła dostępu do aplikacji były ważne. Dostęp do CAS posiadało łącznie 6 pracowników Urzędu, którym przypisano nw. role:

- 4 – „Rola administratora systemu”,
- 1 – „Monitoring efektywności”,
- 1 – „Ocena zasobów pomocy społecznej przeglądanie”,
- 2 – „Rola do przeglądania sprawozdań”,
- 6 – „Obsługa sprawozdań jednorazowych”,
- 1 – „Rola do przeglądania danych w aplikacji SS”,
- 6 – „Obsługa sprawozdań resortowych”,
- 5 – „Sprawozdania i definicje formularzy”,
- 6 – „Rola osoby obsługującej sprawozdania”,
- 5 – „Rola osoby obsługującej zbiori centralne”.

Dostęp do Rejestru żłobków miało 2 pracowników Urzędu, z których jeden był AW, zaś drugi był użytkownikiem systemu z poziomu urzędu wojewódzkiego i miał uprawnienia do przeglądania zarejestrowanych instytucji.

(dowód: akta kontroli str. 515; 522-526; 558-600; 755-758)

W dniu 24.02.2014 r. zostały utworzone konta dla 2 pracowników Urzędu, którym przypisano role „Urzędnik Wojewody Podkarpackiego – obsługa rejestru eBON”. Osoby te posiadały ważne hasła dostępu, a w celu realizacji zadań związanych z obsługą modułu eBON logowały się na PIU.

Pismem z dnia 15.04.2014 r. dyrektor DI w MPiPS poinformował dyrektora WPS Urzędu, iż od kwietnia 2014 r. system eBON został zastąpiony modulem eBON uruchomionym w ramach portalu Emp@tia.

(dowód: akta kontroli str. 87-109; 515, 527-530)

Pismem dyrektora DI w MPiPS z dnia 12.03.2015 r. skierowanym do dyrektora WPS poinformowano, że w lutym 2015 r. MPiPS udostępniło na swojej stronie internetowej Wykaz Uprawnień i Partnerów KDR.

Do dnia 8.11.2015 r. 5 pracowników Urzędu posiadało dostęp do Modułu Obsługi Wykazu Uprawnień KDR (MOWU KDR), którym w dniu 17.04.2015 r. nadano role „Pracownik – obsługa wykazu uprawnień”. Hasła dostępu do ww. modułu wygasły w okresie od 2.12.2015 r. do 2.01.2016 r. W związku z uruchomieniem nowego Modułu Obsługi Partnerów pismem z dnia 12.11.2015 r. dyrektor WPS w Urzędzie przekazał listę osób, które miały być jego użytkownikami (1 osoba – administrator i 5 osób – osoby korzystające z SI KDR) w celu nadania im uprawnień. Na dzień 4.01.2016 r. Urząd nie otrzymał odpowiedzi na ww. zgłoszenie.

(dowód: akta kontroli str. 75; 515; 531-541; 716-736)

Pan Dariusz Tracz, dyrektor WPS w Urzędzie wyjaśnił, że w ramach Projektu Emp@tia pracownicy PUW mieli możliwość dostępu do MOWU KDR. Pisma zawierające linki do modułu KDR, identyfikatory wraz z hasłami dostępu wpłynęły do tut. Urzędu w dniu 11.05.2015 r. W module tym zostały założone indywidualne konta dla zgłoszonych wcześniej pracowników Oddziału Nadzoru w Pomocy Społecznej, zajmujących się obsługą partnerów w ramach KDR. System wymusił zmianę hasła przy dokonaniu pierwszego logowania do modułu. Obsługa i dostęp do w/w modułu możliwa była wyłącznie do dnia 8.11.2015 r. Od dnia 9.11.2015 r. nastąpiło uruchomienie Modułu Obsługi Partnerów realizowanego nie w ramach Projektu Emp@tia, lecz projektu pn. „System ulg i bonifikat skierowanych do rodzin wielodzietnych certyfikowany spersonalizowaną bezpieczną Kartą Dużej Rodziny”. Na początku grudnia 2015 r. upoważnieni pracownicy podejmowali nieskuteczne próby zalogowania do nowego modułu. W związku z tym, przeprowadzono rozmowę telefoniczną z pracownikami MRPiPS i uzyskano wyjaśnienie, iż w celu uzyskania informacji o sposobie

skutecznego zalogowania, należy kontaktować się z pracownikami Centrum Serwisowego Systemu SI KDR. W dniu 8.12.2015 r. podjęto kontakt telefoniczny z pracownikiem Centrum - Panem Maciejem Woronieckim. Po przeprowadzeniu rozmowy telefonicznej przesłano na adres e-mail imienny wykaz 4 pracowników, którzy korzystali ze starego systemu SI KDR, z prośbą o pomoc w zalogowaniu do nowego modułu. W dniu 8.12.2015 r. uzyskano od Pana Woronieckiego informację mailową, iż dotychczasowi użytkownicy powinni zalogować się do modułu ADM (<https://kdr.mpips.gov.pl/adm>) a następnie zmienić hasło. Po zmianie hasła możliwe się stało zalogowanie do Modułu Obsługi Partnerów (<https://kdr.mpips.gov.pl/mop>) Systemu Informatycznego KDR, w wyniku którego nastąpiła kolejna zmiana hasła.

(dowód: akta kontroli str. 541)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że przed wdrożeniem produkcyjnym Urząd nie uczestniczył w pilotażu i testach udostępnionych aplikacji oraz nie zgłaszał żadnych uwag.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na nierealizowanie przez AW, od kwietnia 2014 r., zadania dotyczącego raportowania stanu realizacji zaplanowanych połączeń JT do CSIZS, pomimo określenia go w *Procedurze połączenia JT do CSIZ – perspektywa Administratora Wojewódzkiego* oraz w piśmie dyrektora DI w MPiPS.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Wykorzystanie produktów Projektu Emp@tia

2.1 Pracownicy Urzędu wykorzystywali podczas wykonywania zadań aplikacje i systemy informatyczne udostępnione w wyniku realizacji Projektu Emp@tia, tj.:

- prowadzili rejestr ośrodków realizujących turnusy rehabilitacyjne oraz rejestr organizatorów turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem modułu eBON;
- nadawali uprawnienia dla użytkowników aplikacji RZ;
- sporządzali druki sprawozdań i przekazywali je z wykorzystaniem CAS, odbierali oraz sporządzali sprawozdania z wykorzystaniem tej aplikacji, odbierali zbiory centralne przekazywane przez inne jednostki, wysyłali i odbierali komunikaty w CAS oraz zapotrzebowania na środki finansowe.

W dniu 15.12.2015 r., tj. w dniu przeprowadzania oględzin pracownicy Urzędu nie mieli dostępu do modułu obsługi listy partnerów programu KDR w ramach Projektu Emp@tia. Obsługiwali oni inny moduł w ramach projektu pn. „System ulg i bonifikat skierowanych do rodzin wielodzietnych certyfikowany spersonalizowaną bezpieczną Kartą Dużej Rodziny”, co zostało opisane w punkcie 1.6 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W aplikacji zarejestrowano 31 podmiotów oraz 95 oddziałów partnerów KDR z województwa podkarpackiego. W systemie zamieszczone zostały dane szczegółowe tych partnerów (m.in. nazwa, adres, Regon, KRS, strona www., e-mail, województwo, data obowiązywania umowy, status umowy, nr umowy, nr aneksu do umowy, powód zmiany, imię i nazwisko pracownika obsługującego, możliwe ulgi). Pięciu pracowników Urzędu miało możliwość dodania nowego partnera KDR oraz aktualizacji interaktywnej mapy podmiotów partnerskich.

(dowód: akta kontroli str. 542-603; 607-667; 698-736)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie złożono w formie elektronicznej wniosków o zarejestrowanie organizatorów turnusów rehabilitacyjnych oraz ośrodków realizujących takie turnusy. W okresie tym złożono łącznie 13 wniosków dotyczących rejestracji ww. organizatorów (4 w 2014 r. i 9 w 2015 r.) oraz 19 wniosków dotyczących ww. ośrodków (10 w 2014 r. i 9 w 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 606)

Urząd zamieścił na swojej stronie internetowej informacje dotyczące rejestru ośrodków realizujących turnusy rehabilitacyjne i organizatorów turnusów rehabilitacyjnych. Informacje te odnosiły się m.in. do sposobu postępowania w celu skorzystania z możliwości uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, czy też kryteriów wyszukiwania ww. podmiotów w rejestrach. Strona ta zawierała także odesłanie do Centralnej Bazy Ośrodków i Organizatorów Turnusów dla Osób Niepełnosprawnych – przekierowanie na stronę EMPATIA.

(dowód: akta kontroli str. 604-605; 657-667; 698-715)

Zgodnie z art. 10 d ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*³⁰ Urząd prowadził rejestr ośrodków oraz rejestr organizatorów turnusów także w formie papierowej. Rejestry ośrodków i organizatorów prowadził też w module eBON.

Według stanu na dzień 15.12.2015 r. w rejestrze organizatorów turnusów rehabilitacyjnych prowadzonym w module eBON zaewidencjonowano 35 podmiotów, zaś w rejestrze ośrodków realizujących takie turnusy – 44 podmioty. W przypadku 12 organizatorów i 15 ośrodków okres pomiędzy datami wpisu do rejestru a datami ważności wpisów (zaewidencjonowanymi w module eBON) był dłuższy niż 3 lata. We wszystkich tych sprawach okres pomiędzy początkową datą ważności wpisu a końcową datą jego ważności – wynikającą z eBON – wynosił 3 lata.

(dowód: akta kontroli str. 607-656)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że do lutego 2014 r. dane ww. rejestrów były wprowadzane do systemu eBON, a od lutego 2014 r. są gromadzone na platformie Emp@tia w module eBON przy wykorzystaniu nowego interfejsu dostępnego w przeglądarce internetowej. Dane wprowadzone przed końcem lutego 2014 r. zostały przeniesione do nowego zbioru danych przez wykonawcę zewnętrznego usługi, zatrudnionego przez MPIPS. Od lutego 2014 r. w trakcie wprowadzania danych w systemie Emp@tia widoczna jest tylko, zaznaczana przez wprowadzającego, data początku obowiązywania wpisu. Data zaznaczana jako data początku obowiązywania wpisu jest pokazywana na stronie z danymi udostępnionymi do przeglądu przez świadczeniobiorców w polu opisanym jako „Data wpisu do rejestru”. Opis ten może wprowadzać w błąd np. w przypadku, gdy data wprowadzenia danych do modułu i ich publikacji jest różna od daty początku ważności wpisu do rejestru. Taka sytuacja może mieć miejsce w przypadku, gdy zainteresowany podmiot występuje z wnioskiem o wpis po raz kolejny, pod koniec obowiązywania wpisu dotychczas obowiązującego. W takiej sytuacji nowy wpis jest wydawany zazwyczaj wcześniej niż następuje data końca obowiązywania wcześniejszego wpisu i dzień tej operacji (zapisania danych do modułu eBON) nie jest w rejestrze uwidaczniany, natomiast prezentowana jest data, która oznacza początek nowego wpisu (jest to następny dzień kalendarzowy po dacie końca ważności wpisu poprzedniego). Z tego też względu, przy wpisach dokonywanych po lutym 2014 r., mogą i występują w niektórych przypadkach, różnice pomiędzy datą wpisania danych do modułu i wystawienia dokumentu „Zawiadomienie o wpisie do rejestru...”, (widoczną w kolumnie „uwagi” w tzw. rejestrze „papierowym” prowadzonym

³⁰ Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.

w PUW), a datą początku obowiązywania wpisu uwidocznioną pod nazwą „Data wpisu do rejestru” w module eBON. Pole opisane w systemie Emp@tia jako „Data wpisu do rejestru” w rzeczywistości prezentuje datę początku ważności obowiązywania wpisu. Inaczej jest natomiast z wpisami dokonanymi przed lutym 2014 r. do systemu eBON i przeniesionymi do modułu eBON. W takim przypadku, w trakcie przenoszenia danych do modułu eBON nastąpiło błędne zapisanie daty wpisania (wprowadzenia) danych do systemu jako daty początku ważności wpisu (data pokazana w polu: „Data wpisu do rejestru:”). Widoczne to jest wtedy, gdy data wpisania (wprowadzenia) danych do rejestru jest inna niż data początku ważności wpisu. Daty końca ważności wpisu zostały przeniesione w zdecydowanej większości prawidłowo, nie ma również problemu z wpisami, gdzie w starszym systemie daty dokonania wpisu i początku jego ważności były tożsame. Z uwagi na powyższe w niektórych przypadkach we wpisach przeniesionych z systemu eBON, różnica między datą w polu „Data wpisu do rejestru” a „Data ważności” jest większa niż 3 lata. W trakcie przenoszenia części wpisów z rejestru z systemu eBON do modułu eBON na platformie Emp@tia, zamiast właściwego powiatu i gminy w adresie ośrodka czy organizatora, w nowym rejestrze wpisany został powiat bieszczadzki i gmina Czarna (pierwsze pola z list wyboru). Potwierdza to tezę, że konwersja danych mogła zostać dokonana w niektórych przypadkach nieadekwatnie do rzeczywistej treści wpisów zawartych w systemie eBON.

(dowód: akta kontroli str. 668-679)

Porównując dane wynikające z ww. rejestrów dotyczące organizatorów oraz ośrodków – prowadzonych w formie papierowej i w module eBON – ustalono, że:

- w rejestrze prowadzonym w formie papierowej nie ujęto 1 ośrodka, który był ujęty w rejestrze prowadzonym w module eBON,
- w przypadku 1 ośrodka w rejestrze prowadzonym w formie papierowej brak było daty wydania wpisu,
- w przypadku 2 ośrodków i 3 organizatorów w module eBON nieprawidłowe były daty ważności wpisów: zamiast 10.07.2016 r. widniała data 20.05.2016 r., zamiast 12.05.2016 r. widniała data 22.04.2016 r., zamiast 24.02.2016 r. widniała data 13.02.2016 r., zamiast 6.01.2016 r. widniała data 4.01.2016 r., zamiast 16.01.2016 r. widniała data 4.01.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 622-656)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że błędne daty mogły zostać wygenerowane w trakcie transformacji danych z systemu eBON poprzez dodanie do dat: 20.05.2013 r., 22.04.2013 r., 13.02.2013 r., 4.01.2013 r., tj. dat wydania wpisu, trzech lat i automatycznego wprowadzenia tych danych przez moduł eBON jako daty ważności wpisu do modułu eBON.

(dowód: akta kontroli str. 668-679)

- w przypadku 3 organizatorów w rejestrze prowadzonym w formie papierowej błędnie wpisano datę wydania wpisu w kol. Uwagi, tj. 12.11.2013 r. zamiast 13.11.2013 r., zamiast 31.12.2013 r. wpisano 13.12.2013 r. i zamiast 25.03.2015 r. wpisano 3.03.2014 r.,
- w przypadku 2 organizatorów w module eBON widniały błędne daty wpisu do rejestru, tj. zamiast 11.02.2013 r. – 10.02.2013 r. i zamiast 27.02.2013 r. – 26.02.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 622-656)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że rozbieżności danych w module eBON wynikają najprawdopodobniej z niepoprawnej ich migracji z systemu eBON.

(dowód: akta kontroli str. 668-679)

- w przypadku 1 organizatora w rejestrze prowadzonym w formie papierowej błędnie wpisano datę początkową i końcową ważności wpisu, tj. zamiast 27.02.2013 r. wpisano 27.03.2013 r. i zamiast 27.02.2016 r. wpisano 27.03.2016 r.

Brakujące lub nieprawidłowe wpisy w rejestrach prowadzonych w formie papierowej zostały uzupełnione w trakcie niniejszej kontroli NIK.

W pozostałych sprawach dane dotyczące organizatorów i ośrodków, wynikające z rejestrów prowadzonych w formie papierowej były zgodne z danymi wynikającymi z rejestrów w module eBON.

(dowód: akta kontroli str. 622-656; 668-697)

AW aplikacji RZ była Pani G. Orłoś, starszy specjalista w Oddziale Planowania i Analiz w Urzędzie. W trakcie oględzin aplikacji stwierdzono, że nadała ona uprawnienia dla wszystkich użytkowników systemu – pracowników gmin, na terenie których funkcjonowały żłobki lub kluby dziecięce, za wyjątkiem użytkownika z gminy Świlcza (Żłobek w Trzcianie). Dodatkowo uprawnienia zostały nadane dla użytkowników z gmin: Kolbuszowa, Krasne, Grębów, Dydnia i Tarnowiec, z terenu których w RZ nie zaewidencjonowano żadnych żłobków czy klubów dziecięcych. Na dzień przeprowadzania oględzin w RZ zaewidencjonowano łącznie 88 żłobków i klubów dziecięcych z terenu województwa podkarpackiego.

(dowód: akta kontroli str. 542-556)

Pani G. Orłoś oświadczyła, że w obrębie aplikacji RZ funkcjonują wszystkie gminy w województwie podkarpackim, natomiast dodanie użytkownika i aktywacja konta dla danej gminy następuje po zgłoszeniu telefonicznym z jednostek, na których terenie funkcjonują instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3. Pięć gmin z województwa podkarpackiego posiada aktywne konta w aplikacji, mimo iż nie funkcjonują tam powyższe instytucje. Administrator wojewódzki RZ aktywował konta dla użytkowników z gmin: Kolbuszowa, Krasne, Grębów, Dydnia, Tarnowiec, gdyż wystąpiły z taką prośbą w rozmowie telefonicznej. Jednakże na dzień dzisiejszy nie logują się do systemu.

Na terenie gminy Świlcza funkcjonuje żłobek, który do rejestru został wprowadzony w 2013 r. Użytkownikowi z terenu powyższej gminy zostały nadane uprawnienia do wprowadzenia instytucji do rejestru jeszcze w 2013 r., w przeciwnym razie nie byłoby możliwości wprowadzenia żłobka do rejestru. Na dzień 17 grudnia 2015 r. gmina Świlcza miała nieaktywne konto, którego powodem mogło być omyłkowe usunięcie danych z wykazu użytkowników. Konto zostało aktywowane.

(dowód: akta kontroli str. 557)

Urząd wykorzystywał aplikację CAS do:

- sporządzania druków sprawozdań jednorazowych wojewódzkich i przekazywania ich do podległych jednostek z obszarów: PS, SR, WRiSPZ,
- odbierania i sporządzania sprawozdań resortowych z obszarów: PS, SR, FA, WRiSPZ, a także opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz przekazywania po scaleniu danych do MPIPS,
- odbierania zbiorów centralnych przekazywanych przez jednostki podległe,
- wysyłania i odbierania komunikatów,
- zgłaszania zapotrzebowania na środki finansowe.

AW oświadczył, że wobec braku zapisu w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym³¹ dotyczącego informacji o formie przekazywania sprawozdawczości z jednostek CIS³² oraz KIS³³ sprawozdania roczne przekazywane są w formie elektronicznej i papierowej.

³¹ Dz.U z 2011 r., Nr 43, poz. 225 ze zm.

³² Centrum Integracji Społecznej.

(dowód: akta kontroli str. 558-599; 601-603)

Dostęp do platformy szkoleniowej e-Learning miało 2 pracowników Urzędu, którzy pełnili funkcje AW. Kursy dostępne w ramach tej platformy dotyczyły m.in.: obsługi i logowania do platformy oraz obsługi programu OTM. AW posiadał dostęp do zakładki „Administracja”, w której zakładał konta dostępu (definiował role) do platformy dla innych użytkowników. Konta takie zostały założone dla 160 użytkowników – AL z każdej z gmin województwa podkarpackiego.

(dowód: akta kontroli str. 490-496)

Pani M. Prokop wyjaśniła, że w Urzędzie nie wystąpiły problemy w korzystaniu z udostępnionych aplikacji w ramach Projektu Emp@tia i wobec powyższego Urząd nie zgłaszał usterek do MPiPS oraz do dostawców oprogramowania.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

Urząd nie otrzymywał dotacji na wydatki związane z wdrożeniem i wykorzystywaniem produktów Projektu Emp@tia. W związku z ww. Projektem, w latach 2012-2015, Urząd poniósł wydatki dotyczące kosztów delegacji służbowych (wyłącznie koszty przejazdu na szkolenia, konferencje i spotkania w łącznej kwocie 6,2 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

2.2 Pani M. Prokop wyjaśniła, że: MPiPS nie powierzyło Urzędowi monitorowania wykorzystania sprzętu i aplikacji na terenie województwa podkarpackiego. W związku z tym Urząd nie monitorował takich zadań. Jediną formą stosowaną w tym zakresie była korespondencja MPiPS kierowana do Wojewody Podkarpackiego, w której zwracało się ono z prośbą o wsparcie przy realizacji projektu, tj. wytypowanie i zachęcanie jednostek terenowych do podłączenia do CSIZS oraz zapewnienie obsługi administracyjnej tego procesu. Ponadto program nie nakładał na Wojewodę obowiązku przeprowadzania kontroli funkcjonalności Emp@tii w jednostkach pomocy społecznej. Pracownicy Urzędu mieli jedynie wgląd w module MZT w zakładkach: „Zarządzanie kontami” oraz „Raporty” informujące o tym, czy jednostka posiada terminal mobilny oraz czy sprzęt został podłączony do CSIZS. Ponadto na stronie MPiPS zamieszczane były cotygodniowe raporty informujące o stanie podłączenia poszczególnych jednostek w województwie.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

AW przekazywał za pomocą platformy JIRA informacje w formie harmonogramów/raportów z planowania oraz statusu podłączania JT do CSIZS, z pilotażu oraz z okresu masowego podłączania, co zostało opisane w punkcie 1.5 wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 818-833)

2.3 Na pytania: Czy udostępnione produkty Projektu Emp@tia wspierają pracowników Urzędu w sprawnej i efektywnej realizacji zadań i czy uzyskał on wymierne efekty ich wdrożenia? oraz Czy według Urzędu udostępnione aplikacje i funkcjonalności miały wpływ na realizację zadań, a w szczególności czy wpłynęły pozytywnie na organizację pracy oraz skuteczność i efektywność wykonywanych zadań? Pani M. Prokop wyjaśniła, że:

1) CAS – System ten służy do zbierania sprawozdań resortowych, przygotowywania i sporządzania wojewódzkich sprawozdań jednorazowych (dot. m.in. zapotrzebowania na środki finansowe, rozliczeń dotacji oraz innych informacji wykorzystywanych w bieżącej pracy), administracji wszystkich użytkowników systemu, scalania zbiorów centralnych z podległych jednostek. Funkcjonowanie aplikacji CAS w bardzo znaczny sposób usprawnia pracę i przyczynia się do efektywnej realizacji zadań, m.in. poprzez

³³ Klub Integracji Społecznej.

możliwość szybkiego zebrania potrzebnych informacji, weryfikację danych przekazanych z podległych jednostek na formularzu, możliwość podglądu szczegółów sprawozdań w postaci exportu do formatu Excel. Powyższa aplikacja pozwala również na znaczne ograniczenie wersji papierowych dokumentów.

2) RZ – Pracownicy Wydziału mają wgląd w dane wszystkich zarejestrowanych na stronie Ministerstwa żłobków w województwie oraz administrują użytkownikami zajmującymi się rejestracją tych jednostek na szczeblu gminnym i powiatowym. Mają możliwość tworzenia kont nowym użytkownikom w jednostkach, w których powstają tego typu instytucje. Udostępniony produkt Projektu Emp@tia w formie rejestru żłobków wpływa pozytywnie na organizację pracy oraz na efektywność realizacji zadań przez Urząd, poprzez możliwość dokonania weryfikacji poprawności danych dot. instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zawartych w sprawozdaniach przekazywanych przez poszczególne jednostki w tym obszarze, ze stanem faktycznym, wynikającym z rejestru.

3) Moduł Obsługi Wykazu Uprawnień KDR – Obsługa i dostęp do w/w modułu możliwa była wyłącznie do dnia 8.11.2015 r. W ocenie pracowników Urzędu obsługa w/w modułu umożliwia sprawne zarządzanie danymi.

4) Produkty Projektu Emp@tia jakimi są rejestry ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania z PFRON oraz organizatorów turnusów rehabilitacyjnych dla osób korzystających z dofinansowania z PFRON, w ramach modułu eBON nie wpłynęły na efektywność realizacji zadań, z uwagi na fakt, że zastąpiły one funkcjonujące wcześniej rejestry w ramach systemu eBON. Nowo wprowadzony moduł w ocenie użytkowników go pracowników jest na tym samym poziomie funkcjonalności co poprzedni.

W zakresie pytania: Czy Urząd zgłaszał kiedykolwiek do MPIPS lub innego organu zapotrzebowanie na jakiejkolwiek funkcjonalności możliwe w ramach Projektu Emp@tia? Pani M. Prokop dodała, że Urząd nie zgłaszał do MPIPS ani do żadnego innego organu zapotrzebowania na Projekt Emp@tia.

(dowód: akta kontroli str. 787-817)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą niezgodności i braków w części danych zawartych w prowadzonych przez Urząd rejestrach ośrodków oraz organizatorów turnusów rehabilitacyjnych zarówno w formie papierowej jak i w module eBON.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze. Przyczyną prezentowania nierzetelnych danych w rejestrach prowadzonych w module eBON była migracja danych z wcześniej używanego systemu eBON. W ocenie NIK Urząd upubliczniając zbiory danych winien podjąć niezbędne działania zapewniające rzetelność udostępnianych informacji.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁴ (ustawy o NIK), wnosi o sprawdzenie poprawności migracji danych i

³⁴ j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

zapewnienie upubliczniania rzetelnych danych gromadzonych w prowadzonych rejestrach: ośrodków oraz organizatorów turnusów rehabilitacyjnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia

Kontroler
Robert Szwagiel
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

Kontroler
Małgorzata Milanowska
Główny specjalista
kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis